

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Mgr. Filipem Skřivanem ve věci

žalobce: **P. P.**
bytem X
zastoupen Mgr. Štěpánem Poulíkem, advokátem
sídlem Říčanská 1984/5, Praha 10

proti
žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**
sídlem tř. Tomáše Bati 21, Zlín

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 10. 2022, č. j. KUZZL 84597/2022, sp. zn. KUSP-69163/2022/DOP/Ků,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Magistrát města Zlín (dále jen „magistrát“) rozhodnutím ze dne 25. 7. 2022, č. j. MMZL-145000/2022 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku dle § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu). Přestupku se

žalobce dopustil tím, že dne 12. 6. 2021 v 13:37 hod. ve Zlíně na ulici Okružní, v blízkosti zastávky městské hromadné dopravy Česká, ve směru jízdy na Vršavu, při řízení vozidla reg. zn. X, v místech, kde je nejvyšší dovolená rychlost stanovena obecnou úpravou provozu na pozemních komunikacích na 50 km/h, překročil nejvyšší dovolenou rychlost v obci o nejméně 24 km/h, neboť jel rychlostí 74 km/h. Za spáchání přestupků uložil magistrát žalobci pokutu ve výši 4 500 Kč, zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 6 měsíců a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč. Odvolání žalobce žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl a rozhodnutí magistrátu potvrdil.

2. Zbývá doplnit, že žalobce byl poprvé uznán vinným z uvedeného přestupku rozhodnutím magistrátu ze dne 20. 4. 2022, č. j. MMZL 078078/2022. Toto rozhodnutí však magistrát v rámci autoremedury v zájmu zachování práv žalobce (kterému nebylo před vydáním tohoto prvního rozhodnutí doručeno oznámení o zahájení řízení) sám zrušil. Žalobce tento postup magistrátu v žalobě nenapadá, a proto není nutné se jím podrobněji zabývat.

II. Obsah žaloby

3. Proti napadenému rozhodnutí podal žalobce včasnou žalobu. Namítá že, v rozporu s jeho právem na spravedlivý proces nebylo konáno ústní jednání, ale pouze dokazování mimo ústní jednání. Uvádí, že v řízení o přestupku má obviněný stejná práva jako obviněný z trestného činu. Z ustálené judikatury vyplývá, že je konání ústního jednání v řízení o přestupku obligatorní. V důsledku jeho nekonání došlo k porušení práva na projednání věci v přítomnosti obviněného dle čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) a čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“). Nezbytnost aplikace zásady ústnosti dle žalobce plyne ze zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád) a zejména z § 80 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o přestupcích“).
4. Na písemné sdělení zástupce žalobce ze dne 22. 7. 2022, v němž žalobce uvedl, že se k podkladům rozhodnutí vyjádří do 14 dnů, magistrát reagoval negativně, a to až spolu s vydáním prvostupňového rozhodnutí. Žalobce proto neměl možnost seznámit se s podklady rozhodnutí a vyjádřit se k nim dle § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“). Magistrát žalobce v rozporu s § 4 odst. 3 správního řádu neinformoval, že se ve věci chystá rozhodnout. Ten byl proto překvapen, že došlo 27. 7. 2022 (žalobce má zřejmě na mysli 25. 7. 2022) k vydání prvostupňového rozhodnutí. V důsledku postupu magistrátu neměl žalobce možnost vyjádřit se k prováděným důkazům ani další důkazy navrhnout.
5. Žalobce nesouhlasí se závěrem žalovaného, že nebylo třeba provádět další důkazy. Žalovaný sice výpovědi policistů provedené před zahájením řízení správně označil za nezákonné, nesprávný je ale závěr, že výsledky není třeba opakovat. Naopak k posouzení otázky krajní nouze je výslech policistů stěžejní. Žalovaný odmítl provést důkazy navržené žalobcem, a to výslech spolujezdkyně a znalecký posudek k otázce zdravotního stavu dcery spolujezdkyně. Při pomnutí výslechů policistů a důkazů navržených žalobcem shromážděné podklady nepostačují. Prvostupňové rozhodnutí neobsahuje úplný a uzavřený výčet důkazů, na jejichž základě byl žalobce uznán vinným a je z tohoto důvodu nepřezkoumatelné.
6. Řízení o přestupku nebylo zahájeno včas. Oznámení o zahájení řízení ve smyslu § 78 zákona o přestupcích se magistrátu nepodařilo doručit dříve než dne 24. 6. 2022, tedy po uplynutí

promlčecí lhůty přestupku. Žalobce odmítá, že by se dne 9. 6. 2022 seznámil s textem oznámení o zahájení řízení ze dne 14. 9. 2021 a navíc si převzal jeho kopii. Žalobce si není vědom, že by podpisem potvrdil, že se seznámil s celým spisem. Zajímal se zejména o rozhodnutí ze dne 20. 4. 2022, kterým mu byl uložen zákaz řízení, a ostatním listinám nevěnoval pozornost. Ačkoliv údajně považoval magistrát oznámení o zahájení řízení za doručené, opakovaně se je pokoušel doručit. Tímto rozporem se žalovaný v napadeném rozhodnutí nezabývá.

7. Žalobce konečně uvádí, že se vytýkaného jednání dopustil v krajní nouzi. Žalobce překročil maximální dovolenou rychlost, jelikož se snažil co nejrychleji zajistit léky pro dceru své spolujezdkyně, které hrozila vážná újma na zdraví a životě. Přivolání zdravotnické záchranné služby (dále jen „ZZS“) v posuzovaném případě nebylo vhodným řešením situace, jelikož by je bylo možné posoudit jako zneužití výjezdu složek ZZS. Na základě předchozích zkušeností bylo možné závažný stav dcery spolujezdkyně vyřešit i bez přivolání ZZS. Efektivní způsob řešení situace nevyžadoval výlučně potřebu přednemocniční neodkladné péče od profesionála. K objasnění důvodů, pro které nebylo vhodné přivolat ZZS, žalobce neúspěšně navrhoval výslech spolujezdkyně. Z těchto důvodů navrhuje, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

8. Žalovaný uvádí, že vycházel ze správního spisu zpracovaného magistrátem, přihlédl ke všem tvrzením, námitkám a argumentům žalobce. Přestupek byl dostatečně zdokumentován a vina byla prokázána bez důvodných pochybností.
9. Tvrzení žalobce, že se s oznámením o zahájení řízení seznámil až 24. 6. 2022, je v rozporu se spisovým materiálem. Pokud se žalobce neseznámil se spisem a nepřevzal jeho kopii, neměl protokol o nahlížení do spisu podepisovat. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 7. 2017, č. j. 1 As 114/2017 – 26, vyplývá, že každá svéprávná osoba odpovídá za své dobrovolně učiněné jednání a nese za ně následky. Stvrdil-li tedy žalobce, že se seznámil se spisem, a dokonce převzal jeho kopii, žalovaný neměl důvod pochybovat o tom, že se tak skutečně stalo. Magistrát oznámení o zahájení řízení ze dne 9. 6. 2022 opětovně doručoval z procesní opatrnosti, což v prvostupňovém rozhodnutí vysvětlil. Tato okolnost tedy nemá na okamžik zahájení řízení vliv.
10. V projednávané věci žalobce nepožádal o konání ústního jednání, není mladistvým a ústní jednání nebylo nutné ke zjištění skutkového stavu. Podmínky pro obligatorní ústní jednání dle § 80 odst. 2 zákona o přestupcích nebyly dány. Správní orgány v posuzovaném případě dospěly k závěru, že konání ústního jednání nutné není (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2019, č. j. 2 As 145/2018 – 43). K obvinění se žalobce mohl vyjádřit i mimo ústní jednání. Pokud správní orgán založí listiny, jimiž dokazuje, do spisu a účastník řízení má možnost se s nimi při nahlížení do spisu podle § 36 odst. 3 seznámit, lze dokazování provést pouhým vložením listin do spisu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 10. 2018, č. j. 7 As 297/2017 – 34).
11. Klíčovými důkazy byly záznam o výsledcích měření rychlosti a ověřovací list rychloměru. Žalobce překročení maximální dovolené rychlosti nepopíral. Správní orgány vycházely ze skutkového děje předestřeného žalobcem. Nebylo tedy nutné provádět další důkazy. Správní orgány výslechy svědků neprováděly, žalobci tedy právo klást svědkům otázky ani

nevzniklo. Z prvostupňového rozhodnutí je jasně patrné, z jakých podkladů magistrát vycházel, proč dospěl k závěru o vině a jak vypořádal námitky žalobce. Rozhodnutí tedy nelze označit za nepřezkoumatelné.

12. Žalobce byl včas vyrozuměn o konání dokazování mimo ústní jednání. Měl tedy možnost se v souladu s § 36 odst. 3 správního řádu s podklady rozhodnutí seznámit a vyjádřit se k nim. V oznámení o zahájení řízení a vyrozumění ze dne 9. 6. 2022 byl žalobce o možnostech uplatnit svá procesní práva poučen a byla mu poskytnuta lhůta až do dne 29. 6. 2022. Následně ve vyrozumění o zrušení doložky právní moci a vyrozumění o dalším postupu správního orgánu ve vedeném řízení ze dne 10. 6. 2022 byla lhůta prodloužena do 13. 7. 2022. Uvedená lhůta avizovala následné rozhodnutí ve věci, které tak nemohlo být pro žalobce překvapující. Po konání dokazování mimo ústní jednání dne 13. 7. 2022 již nebyly doplňovány další podklady. Magistrát rozhodl až 25. 7. 2022. Žalobce měl možnost se seznámit s podklady rozhodnutí a vyjádřit se k nim také v řízení odvolacím, čehož využil.
13. Doručování v červnu a červenci 2022 se žalovaný věnoval a pochybení provozovatele poštovních služeb neshledal.
14. Otázce krajní nouze se žalovaný věnoval v napadeném rozhodnutí. Uzavřel, že v případě jednání žalobce nebyla naplněna podmínka subsidiarity. Žalovaný tvrdí, že existovaly jiné možnosti řešení situace než překročení maximální dovolené rychlosti. Časová úspora při překročení maximální dovolené rychlosti byla pouze necelé 4 minuty.
15. Žalovaný konečně doplnil své vyjádření o odkaz na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2023, č. j. 7 As 264/2021 – 46, ve kterém se v obdobném případě soud podrobně věnuje otázce krajní nouze.

IV. Posouzení věci krajským soudem

16. Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 s. ř. s.), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.). Žaloba je přípustná (zejména § 65, § 68 a § 70 s. ř. s.). Za splnění podmínek § 51 s. ř. s. rozhodl soud bez jednání.
17. Žaloba **není** důvodná.
18. Zdejší soud se bude předně zabývat otázkou zahájení řízení. Žalobce namítá, že mu oznámení o zahájení řízení nebylo doručeno dříve, než došlo k uplynutí prekluzivní lhůty dle § 30 a násl. zákona o přestupcích. Totožnou námitku vznesl žalobce již v odvolání a žalovaný se jí podrobně zabývá v bodech 11. – 20. napadeného rozhodnutí.
19. Žalovaný považuje oznámení o zahájení řízení za doručené nahlížením do spisu dne 9. 6. 2022. K nahlížení se žalobce dostavil proto, že mu byl během silniční kontroly zadržen řidičský průkaz. Žalobce však nevěděl o tom, že by přestupkové řízení proběhlo. O nahlížení do spisu a převzetí kopie spisu, včetně oznámení o zahájení řízení, byl sepsán protokol, který žalobce podepsal. Z protokolu o nahlížení do správního spisu ze dne 9. 6. 2022 vyplývá, že žalobci bylo umožněno nahlížení do spisu (včetně oznámení o zahájení řízení ze dne 14. 9. 2021) a na vyžádání obdržel kopii části spisu, obsahující mimo jiné předmětné oznámení. Žalobce protokol potvrdil svým podpisem. Protokol je veřejnou listinou. V souladu s presumpcí správnosti je třeba jeho obsah považovat za pravdivý, není-li prokázán opak (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2017, č. j. 7 As 146/2016 – 29). Z uvedeného má zdejší soud ve shodě s žalovaným za to, že oznámení o

zahájení řízení ze dne 14. 9. 2021 bylo žalobci dne 9. 6. 2022 doručeno. Pokud žalobce nenahlížel do spisu a nebyla mu vydána jeho kopie, neměl protokol udávající opak podepisovat. Následné popření obsahu protokolu na věci nic nemění. Žalobce nahlížel do kompletního spisu a obdržel kopii oznámení o zahájení řízení. Správním orgánům nelze přičíst k tíži, že žalobce nevěnoval ostatním dokumentům pozornost. Lze si jen stěží představit, že by si v uvedené situaci žalobce nebyl vědom skutečnosti, že s ním bylo zahájeno řízení o přestupku.

20. Žalobce spatřuje v opakovaném doručování oznámení o zahájení řízení indicii o tom, že předtím mu oznámení o zahájení řízení nebylo doručeno. K důvodům opakovaného doručování žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že magistrát jednal z procesní opatrnosti. Z obsahu doručovaných písemností a napadeného rozhodnutí nicméně vyplývá, že účelem těchto písemností nebylo pouze opakovaně oznámit žalobci zahájení řízení, ale zejména jej vyrozumět o tom, že dne 29. 6. 2022 bude magistrát ve věci dokazovat mimo ústní jednání, resp. že tak po zrušení tohoto termínu dokazování učiní dne 13. 7. 2022. Zdejší soud souhlasí s tím, že magistrát postupoval poněkud zmateně, nicméně svým postupem zřejmě sledoval to, aby ve věci bylo v přiměřené době rozhodnuto, a aby byl žalobce včas vyrozuměn o tom, kdy se bude konat dokazování, po němž se předpokládá vydání rozhodnutí. Postup žalovaného dle zdejšího soudu nevyvolal pochybnosti o doručení oznámení o zahájení přestupku v průběhu nahlížení do spisu dne 9. 6. 2022.
21. Žalobce správním orgánům dále vytýká, že ve věci neprovedly ústní jednání, ačkoliv dle ustálené judikatury je v případě přestupkového řízení konání ústního jednání obligatorní. Žalobce konkrétní judikaturu neuvádí. Povinnost konání ústního jednání spojuje s rovným postavením obviněného z přestupku a obviněného z trestného činu.
22. Dle § 80 odst. 2 zákona o přestupcích *správní orgán nařídí ústní jednání na požádání obviněného, je-li to nezbytné k uplatnění jeho práv; jinak návrh zamítne usnesením, které se oznamuje pouze obviněnému. O právu žádat nařízení ústního jednání musí být obviněný poučen. Správní orgán nařídí ústní jednání i bez požádání obviněného, je-li to nezbytné pro zjištění stavu věci. Správní orgán prvního stupně nařídí ústní jednání i bez požádání obviněného, je-li obviněným mladistvý.*
23. Jak ze znění citovaného ustanovení, tak z judikatury citované žalovaným vyplývá, že konání ústního jednání v řízení o přestupku není obligatorní za všech okolností (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2019, č. j. 2 As 145/2018 – 43). Správní orgán má povinnost nařídit ústní jednání 1) pokud o něj obviněný požádá, a konání ústního jednání je nezbytné k uplatnění jeho práv, 2) je-li to nezbytné ke zjištění skutkového stavu nebo 3) je-li obviněný mladistvý. Ze správního spisu vyplývá, že žalobce o nařízení ústního jednání nepožádal. Nezbytnosti nařízení ústního jednání z hlediska zjištění skutkového stavu se žalovaný v napadeném rozhodnutí dostatečně věnoval. Dospěl k závěru, že ve věci nebylo nutné konat ústní jednání. Skutkový stav byl řádně zjištěn z provedených listinných důkazů, přičemž správní orgány přihlídkly ke skutkovému stavu tak, jak jej přdestřel žalobce a v tomto ohledu nebylo třeba dalšího dokazování. Součástí správního spisu je oznámení o přestupku vyhotovené policií, výstup z měřicího zařízení včetně fotografie vozidla žalobce a dále fotografie žalobce pořízené během silniční kontroly po jeho zastavení policisty. Jedná se o podklady, které pro závěr o spáchání přestupku žalobcem dostačují. Ten ostatně ani skutečnost, že v daném místě a daném čase překročil nejvyšší dovolenou rychlost v obci

nijak nevyvrací. Skutková tvrzení žalobce stran jednání v krajní nouzi, tj. že žalobce v danou dobu jel zajistit léky pro dceru své spolujezdce z důvodu prudké život ohrožující alergické reakce, správní orgány nezpochybňují.

24. Žalobce uvádí, že dokazováním mimo ústní jednání byl zkrácen na právu na projednání věci v jeho přítomnosti. Žalobce však mohl být projednání věci přítomen i při dokazování mimo ústní jednání, nicméně tak z vlastní volby neučinil. Lze uzavřít, že správní orgány nepochybily, když ve věci nenařídily ústní jednání. Pokud jde o to, že žalobce nemohl klást vyslýchaným svědkům otázky, žádné svědecké výpovědi podkladem napadeného rozhodnutí nebyly, neboť v rámci dokazování mimo ústní jednání výslech svědků neproběhl a dřívější svědecké výpovědi byly provedeny nezákonně a správní orgány z nich nevycházely.
25. Zbývá dodat, že na správní trestání v souvislosti přestupky v dopravě se čl. 6 Úmluvy v plné šíři nevztahuje, a je přípustné, aby tuzemský právní řád omezil právo účastníků správního řízení o dopravním přestupku na ústní projednání věci, je-li zajištěna možnost následného projednání věci před soudem (rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 17. 5. 2011 ve věci Suhadolc proti Slovinsku, stížnost č. 57655/08). Veřejné projednání věci dle čl. 6 Úmluvy je tedy žalobci garantováno před soudem v řízení o žalobě proti správnímu rozhodnutí; této možnosti však žalobce nevyužil. Rovněž čl. 38 Listiny se týká záruk v řízení před soudem, nikoliv ve správním řízení. Odkaz žalobce na trestní řád v nynější věci taktéž není případný, neboť pravidla „velkého“ trestního práva lze užít na základě analogie tehdy, pokud přestupkové právo neobsahuje vlastní komplexní úpravu. Krajský soud je přesvědčen, že pravidla trestního řízení nemohou prolomit úpravu § 80 odst. 2 zákona o přestupcích.
26. Žalobce dále namítá, že správní orgány pochybily, jelikož mu nedaly v souladu s § 36 odst. 3 správního řádu možnost seznámit se s kompletními podklady pro rozhodnutí ve věci, resp. že jej k uplatnění tohoto práva nevyzvaly a neinformovaly jej o tom, že ve věci bude následovat rozhodnutí. Také tuto námitku uplatnil žalobce již v odvolání.
27. Podle § 36 odst. 3 správního řádu mají správní orgány povinnost umožnit účastníkům řízení seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí před jeho vydáním. Účelem tohoto ustanovení je dát účastníkovi řízení možnost seznámit se s obsahem správního spisu v době bezprostředně předcházející vydání rozhodnutí, tj. v době, kdy mezi seznámením se s podklady a vydáním rozhodnutí již není správní spis o další důkazní prostředky doplňován (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 2. 2010, č. j. 8 Afs 21/2009-243, publ. pod č. 2073/2010 Sb. NSS). Smyslem tohoto ustanovení je „umožnit účastníkovi řízení, aby ve fázi před vydáním rozhodnutí, tedy poté, co správní orgán ukončil shromažďování podkladů rozhodnutí, mohl uplatnit své výhrady, resp. učinit procesní návrhy tak, aby rozhodnutí skutečně vycházelo ze spolehlivě zjištěného stavu věci“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 8. 2022, č. j. 8 As 55/2020 – 35, bod 17). „Judikatura dovodila, že tato povinnost není naplněna pouze tím, že správní orgán nebrání účastníkům řízení se s podklady rozhodnutí seznámit, ale je povinen aktivně poučit a vyzvat k uplatnění tohoto práva (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2016, č. j. 9 As 226/2015 - 44, ze dne 14. 11. 2003, č. j. 7 A 112/2002 - 36, ze dne 12. 1. 2017, č. j. 5 Azs 229/2016 - 44, obdobně srov. i rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 20. 3. 1997, č. j. 7 A 1/95 - 34)“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2019, č. j. 4 Azs 118/2018 – 41, bod 26).

28. Žalovaný se i této námitce věnoval v napadeném rozhodnutí. Uvedl, že žalobce byl řádně a včas informován o konání dokazování mimo ústní jednání. Žalovaný v napadeném rozhodnutí sám uznává pochybnosti stran doručení oznámení o zahájení řízení a vyrozumění ze dne 9. 6. 2022, které dle úředních záznamů mělo být žalobci doručováno přímo policisty, a žalobce je údajně odmítl převzít. Podstatné ovšem je, že o provedení dokazování mimo ústní jednání byl žalobce prokazatelně vyrozuměn písemností označenou jako „Vyrozumění o zrušení doložky nabytí právní moci, vyrozumění o dalším postupu správního orgánu ve vedeném řízení“ ze dne 10.6. 2022, která mu byla doručena opakovaně, nejprve dne 24. 6. 2022, podruhé dne 8. 7. 2022. V této písemnosti byl žalobce poučen o tom, že magistrát bude dne 13. 7. 2022 provádět dokazování listinami, se kterými byl žalobce seznámen již dne 9. 6. 2022 při nahlížení do spisu. Současně byl žalobce poučen o právu se dle § 36 odst. 3 správního řádu se všemi podklady rozhodnutí seznámit a vyjádřit se k nim.
29. Pokud až dne 22. 7. 2022 zástupce žalobce doručil správnímu orgánu oznámení o převzetí zastoupení s tím, že se k podkladům rozhodnutí vyjádří do 14 dnů, magistrát jistě mohl reagovat vstřícněji a vydání rozhodnutí ještě o několik dnů oddálit. Ve skutkových okolnostech této věci však postup magistrátu nepředstavuje vadu řízení, která by mohla mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Všechny podklady rozhodnutí se totiž ve správním spise nacházely již dne 9. 6. 2022, kdy se s nimi žalobce při nahlížení do spisu seznámil, tedy cca 5 týdnů před provedením dokazování a 7 týdnů před vydáním rozhodnutí. Žalobce měl po celou tuto dobu možnost se k podkladům rozhodnutí vyjádřit. Takový časový prostor pokládá krajský soud za dostatečný. Žalobce byl zároveň již dne 24. 6. 2022 vyrozuměn o tom, že do 13. 7. 2022 se může s podklady seznámit a vyjádřit se k nim, a po tomto datu bude vydáno rozhodnutí, čímž byla naplněna i poučovací povinnost dle § 36 odst. 3 a § 4 odst. 3 správního řádu.
30. Zdejší soud proto neshledal, že by správní orgány nedodržely svou povinnost dle § 36 odst. 3 správního řádu. Žalobce byl dostatečně poučen o možnosti uplatnit svá procesní práva a byla mu k tomu určena dostatečná lhůta, žalobce byl poučen i tom, že po jejím uplynutí dojde k vydání rozhodnutí. Žalobce se nezúčastnil dokazování mimo ústní jednání, ani jinak svá práva neuplatnil, ačkoliv k tomu měl příležitost. Pokud chtěl žalobce navrhnout další důkazy, mohl tak učinit kdykoliv během řízení, což v případě svědecké výpovědi spolejzdkyně a znaleckého posudku k otázce zdraví její dcery také udělal.
31. Žalobce vytýká prvostupňovému rozhodnutí absenci úplného a uzavřeného výčtu důkazů, na jejichž základě byl žalobce uznán vinným. Zdejší soud má ve shodě s žalovaným za to, že z prvostupňového rozhodnutí je jasné patrné, z jakých podkladů správní orgán vycházel. Magistrát u jednotlivých skutečností odkazuje na konkrétní důkazy. Prvostupňové rozhodnutí netrpí vadou nepřezkoumatelnosti. O tom svědčí také žalobcova polemika se závěry, které v něm magistrát učinil.
32. Žalobce nesouhlasí se závěrem, že nebylo třeba provádět další důkazy. Shromážděné podklady, ze kterých vychází napadené rozhodnutí, považuje za nedostatečné. Žalovaný měl provést výslech policistů a důkazy navržené žalobcem, tedy výslech spolejzdkyně a znalecký posudek ke zdravotnímu stavu její dcery.
33. Žalovaný jak ke svědeckým výpovědím policistů, tak k důkazům navrhovaným žalobcem, poznamenal, že nemohly při zjišťování skutkového stavu ničím přispět. S tímto názorem se

zdejší soud ztotožňuje. Správní orgány vycházely ve svých rozhodnutích ze skutkového stavu tak, jak jej po dobu řízení uváděl žalobce. Ve věci není sporu o tom, že dcera spolujezdkyně měla závažnou alergickou reakci, ani o tom, že žalobce jel rychle proto, aby jí zajistil potřebné léky. Žalovaný nerozporuje ani to, že v minulosti nebylo přivolání ZZS vhodným způsobem řešení alergické reakce dcery spolujezdkyně. Jinými slovy, výslech svědků a znalecký posudek by mohl sice přispět k bližšímu osvětlení zdravotního stavu dcery spolujezdkyně, avšak správní orgány a krajský soud nepostavily své závěry na popření skutkových tvrzení žalobce. Z polemiky mezi účastníky řízení dle krajského soudu plyne, že ačkoliv žalobce brojí proti nesprávně či nedostatečně zjištěnému skutkovému stavu, ve skutečnosti jeho námitky směřují proti právnímu posouzení.

34. Bylo prokázáno, že žalobce byl řidičem předmětného vozidla a překročil maximální dovolenou rychlost. Stěžejní argumentace žalobce spočívá v tom, že se vymezeného jednání dopustil v krajní nouzi. Podle § 24 odst. 1 zákona o přestupcích *čin jinak trestný jako přestupek není přestupkem, jestliže jím někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem*. Podle odst. 2 téhož ustanovení *nejde o krajní nouzi, jestliže toto nebezpečí bylo možno za daných okolností odvrátit jinak nebo následek tímto odvracením způsobený je zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil, anebo byl-li ten, komu nebezpečí hrozilo, povinen je snášet*.
35. Podstatné pro nynější věc je, že podmínkou krajní nouze jako okolnosti vylučující protiprávnost je mimo existenci přímo hrozícího nebezpečí také skutečnost, že toto nebezpečí nebylo možné odvrátit jinak. Žalovaný přijal skutkovou verzi konzistentně tvrzenou žalobcem a nepochybnil existenci hrozícího nebezpečí. Zabýval se však i tím, zda bylo možné hrozící nebezpečí odvrátit jinak, tj. zda byla splněna podmínka subsidiarity.
36. Pro posouzení naplnění podmínky subsidiarity není důležité, zda bylo možné situaci vyřešit jiným způsobem než přivoláním ZZS, jak opakovaně uvádí žalobce. Důležité je, zda bylo možné situaci řešit, aniž by došlo k překročení dovolené rychlosti. Žalovaný v souladu s relevantní judikaturou Nejvyššího správního soudu (rozsudky ze dne 26. 11. 2009, č. j. 5 As 97/2008 – 73 a ze dne 31. 1. 2023, č. j. 7 As 264/2021 – 46) dospěl k závěru, že to možné bylo. Zmiňuje přivolání ZZS, nebo jízdu v souladu s pravidly provozu na pozemních komunikacích. S tím se zdejší soud ztotožňuje.
37. K přivolání ZZS žalobce uvádí, že by mohlo být posouzeno jako zneužití této služby. Tato spekulace je podle zdejšího soudu bezpředmětná. Žalobce mohl ZZS kontaktovat a dispečink by situaci náležitě posoudil. Srovnání s minulými případy, kdy došlo k alergickému záchvatu dcery spolujezdkyně, není přiléhavé. Jak sám žalobce uvádí, v minulosti měla jeho spolujezdkyně příslušné léky doma, tudíž výjezd ZZS zřejmě nebyl nutný. Žalovaný ostatně nepochybnil, že v případě, kdy by spolujezdkyně měla léky k dispozici, nebylo by nutné využít ZZS. V takové situaci by však nebylo nutné ani to, aby žalobce pro léky jel.
38. Zdejší však zejména souhlasí s tím, že pokud žalobce zvolil řešení situace zajištěním léků po vlastní ose, nemusel překročit dovolenou rychlost. Jak žalovaný uvedl, časová úspora díky překročení rychlosti byla minimální, necelé 4 minuty. Pokud by tento časový interval byl rozhodující pro odvrácení nebezpečí, svědčilo by to pouze o tom, že žalobce mohl zvolit vhodnější řešení situace. ZZS vyjíždějící z přibližně stejné vzdálenosti, jako byla navštívená lékárna, by totiž musela urazit cestu pouze jedním směrem. V případě, že by žalobce přece

jen absolvoval cestu sám, mohl do auta vzít i dceru spolujezdkyně. Také v tomto případě by totiž musel urazit jen cestu k lékárně, kde by ji bylo možné léky podat. Časová úspora by tedy byla i při zachování maximální dovolené rychlosti větší, než v případě jejího překročení na cestě do lékárny a zpět.

39. Není pravda, že by správní orgány popřely institut krajní nouze v běžném životě. Obecně nelze vyloučit překročení nejvyšší dovolené rychlosti v krajní nouzi (např. útěk od nebezpečí, přeprava osoby v bezprostředním ohrožení života). Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 11. 7. 2016, č. j. 7 As 64/2016 – 43, překročení dovolené rychlosti z důvodu zdravotního stavu však připouští *„pouze tehdy, když se nemocný např. nachází na odlehlém místě, kde není signál mobilního telefonu, kde není možnost přivolat lékařskou službu jinak, např. prostřednictvím obyvatel v přilehlých budovách, nebo tehdy, když se zdravotnická záchranná služba díky odlehlosti nemůže na místo dostat včas, popř. se jedná o újmu na zdraví život bezprostředně ohrožující (tepenné krvácení, kdy by rychlá záchranná služba nemohla na místo včas dorazit apod.)“*.
40. V posuzovaném případě se nejen nabízely jiné způsoby odvrácení ohrožení zdraví dcery spolujezdkyně, ale lze je dokonce považovat za vhodnější. Správní orgány správně posoudily nenaplnění podmínky subsidiarity a dospěly k závěru, že žalobce v krajní nouzi nejednal. Na posuzovanou věc lze, jak ve vztahu k posouzení jednání v krajní nouzi, tak námitkám směřujícím vůči nedostatečnému dokazování, vztáhnout závěr Nejvyššího správního soudu z rozsudku ze dne 31. 1. 2023, č. j. 7 As 264/2021 – 46: *„Z uvedeného je patrné, že krajský soud nemusel provádět navrhovaný výslech, ani posuzovat nebezpečnost situace pro dítě, neboť ty nemohou nic změnit na tom, že stěžovatel jednal protiprávně, aniž by uvážil efektivnější řešení, při němž by nedocházelo k jednání v rozporu s právní úpravou.“*

V. Závěr a náklady řízení

41. Ze shora uvedených důvodů krajský soud žalobu zamítl dle § 78 odst. 7 s. ř. s.
42. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl dle § 60 s. ř. s. Neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o ní musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 1. června 2023

Mgr. Filip Skřivan, v.r.
samosoudce